

Expunere de motive

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pusă în aplicare de Hotărârea Guvernului nr. 250/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală constituie cadrul prin care fost regândit modul în care ANAF este structurat atât organizațional cât și teritorial. Au fost înființate opt direcții regionale de finanțe publice care au preluat birourile vamale și Garda financiară, direcțiile județene rămânând cu competențe restrânse la contribuabili mici și la o parte din cei mijlocii.

Reorganizarea a continuat prin emiterea și punerea în aplicare a Ordinului președintelui ANAF nr. 1104/2013 pentru aprobarea structurii organizatorice a direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice, ordin care a suferit zeci de modificări cu caracter general și cu caracter individual (referitoare la una sau mai multe direcții regionale), secondată de OPANAF nr. 3649/2015 privind organizarea activității de administrare a contribuabililor mijlocii și de OPANAF nr. 3648/2015 privind organizarea activității de administrare a marilor contribuabili. Prin acestea, administrațiile județene au pierdut competența administrării a mai mult de 50% dintre contribuabili fie în favoarea direcțiilor regionale fie în cea a direcției generale de administrare a marilor contribuabili din București.

Procesul de reformare a ANAF a dictat și fonduri pe măsură, astfel că statul român a contractat în beneficiul ANAF un împrumut de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în valoare de 70 de milioane de euro, având ca dată-limită de tragere martie 2019. Sub denumirea RAMP, *Proiectul de modernizare a administrației fiscale* era structurat pe patru componente, cuprinzând subcomponente de la dezvoltare instituțională până la îmbunătățirea relației cu contribuabilii trecând prin perfecționarea personalului ANAF și reducerea poverii administrative suportate de contribuabil.

La finele anul 2016, din suma totală pusă la dispoziția ANAF fuseseră efectuate trageri în valoare de 14,6 milioane de euro, reprezentând nici 21%. Sondajele de opinie (parte a indicatorilor de monitorizare a rezultatelor proiectului) efectuate în rândul contribuabililor în anii 2014 și 2015¹ (neactualizate pentru perioada 2016-2018) arată o oarecare creștere la indicatorii urmăriți: astfel, integritatea personalului ANAF este apreciată la 48% de către persoanele juridice și la 54% de către persoanele fizice, urmând o creștere de 4, respectiv 2 puncte procentuale. Oricum am interpreta rezultatele, este clar faptul că persoanele juridice, cele mai expuse controalelor fiscale și interacționează frecvent cu inspectorii fiscali, apreciază că doar jumătate dintre aceștia ar fi integri sau că inspectorii manifestă integritate doar pe jumătate.

În cadrul componentei a doua a proiectului RAMP, creșterea eficienței colectării impozitelor și taxelor era evidențiată ca o direcție de acțiune prioritară. S-a avut în vedere realizarea acestui obiectiv prin două direcții complementare:

- prin înființarea Direcției Generale Antifraudă Fiscală pentru prevenire și combatere a actelor și faptelor de evaziune fiscală, fraudă fiscală și vamală
- prin îmbunătățirea activității de coordonare a colectării sumelor constatate de inspectorii antifraudă la nivelul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice.

Cu toate eforturile materiale alocate în acest scop nici această componentă a proiectului nu a fost atinsă. Rezultatele inițiale ale acțiunilor întreprinse de DRAF au avut în primă fază un deosebit impact mediatic, însă un număr semnificativ de acte întocmite au fost desființate ulterior prin sentințe definitive ale instanțelor, cu consecința plății din partea statului a unor importante daune materiale. Realizările ultimilor doi ani sunt aproape ne semnificative.

¹ https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Relatii_R/Prezentare_RAMP_ianuarie2016.pdf

Referitor la creșterea eficienței colectării impozitelor și taxelor, studiile efectuate de serviciile Comisiei Europene sau la comanda acesteia în 2013², respectiv în 2017³, arată situația aproape catastrofală în care se află România din punctul de vedere al discrepanței dintre sumele aferente TVA de colectat și efectiv încasat (*TVA gap*). La o medie a statelor membre (EU 26) în 2011 de 2,1% din PIB, România apare fruntașă mod detașat cu 7,9%. În anul 2015, la o medie EU-27 de 10,8% raportat la TVA de colectat, România conducea cu 37,18%, a doua clasată, Slovacia, fiind la 7,8 puncte procentuale depărtare. Se poate constata o îmbunătățire față de 2014, dar autorii observă posibilele influențe pozitive ale mecanismului de plată inversă și de reducere a cotei pentru servicii turistice.

De notat este și faptul că dese modificări legislative au influențat de-a lungul ultimilor ani performanța ANAF, astfel că datele anuale reflectând încasările la buget sunt în realitate greu de comparat (de amintit doar reducerile succesive ale cotei TVA, modificarea bazei de calcul a contribuțiilor obligatorii, transferarea plății acestora în sarcina angajatului, supraimpozitarea veniturilor din salarii obținute din contracte cu timp parțial de muncă, plata defalcată a TVA). Cuantificarea evoluției rezultatelor este de asemenea obturată de introducerea instrumentelor de transmitere la distanță a documentelor, de evidențele electronice pe care ANAF totuși le utilizează (cu întreruperi în funcționare, cu probleme de compatibilitate între diverse softuri, cu actualizări de date prea rare și cu multe erori).

Având în vedere faptul că performanțele organului fiscal central, raportat și la eșecul implementării proiectului de reformare, nu justifică menținerea unui palier administrativ suplimentar, cel regional, costisitor în termeni de cheltuieli bugetare și generator de distorsiuni și de mari întârzieri în reacție pe lanțul informațional până la veriga finală, contribuabilul,

Ținând cont de influența negativă a organizării actuale a ANAF asupra contribuabililor în cazul cărora s-a derogat de la principiul general enunțat în Codul de procedură fiscală conform căruia pentru creanțele datorate altor bugete decât cele locale, competența materială și teritorială revine *organului fiscal teritorial în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului*, astfel generând în sarcina lor costuri suplimentare care în final se reflectă în prețul produselor/serviciilor oferite pe piață și le afectează în mod artificial competitivitatea,

prezenta inițiativă legislativă propune revenirea la modul de organizare a administrațiilor financiare la nivel județean, mai aproape de contribuabili, astfel putând spera în îmbunătățirea atât a ratei de colectare cât și a relației cu plătitorii de taxe și impozite.

Inițiatori,

Bende Săndor	UDMR	
Spăb Ödriü	UABUR	
KOROSI ATTILA	USMR	
Benedek Zacharie	USMR	
ERDEI-S. ISTVAKI	CSMR	
CSEP EVA ANDREA	USMR	

² https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/vat-gap.pdf

³ https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/study_and_reports_on_the_vat_gap_2017.pdf

**Inițiatori ai
Propunerii legislative pentru modificarea Ordonanței de urgență nr.
74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea
activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru
modificarea și completarea unor acte normative.**

MAKTON A'RPAID	UDMR	
Sebestyén Gábor	UDMR	
ANTAL István Junior	UDMR	
Ambrás Katalin Ágnes	UDMR	
KULCSÁR-TÉRY JÓZSEF	UDMR	
VASS LEVENTE	UDMR	
KELEMEN HUNOR	UDMR	
CSEKE ATTILA	UDMR	
TÁNCZES BARBÁRA	UDMR	
NOVÁK CSABA ZOLTÁN	UDMR	
CSÁSZÁR KÁROLY-ZOLTÁN	UDMR	
Fegyverkövi Ödön	UDMR	
TURÓSCSÓRÁNÓ	UDMR	
DEZSI ÁKOS	UDMR	
ANTAL ISTVÁN-LÓRÁND	UDMR	
BUMBÁCSÓRI	PHIL	
OLAR CORNELIU	PHIL	
BENKŐ ERIKA	UDMR	
BÁBÓ ZOLTÁN ISTVÁN	UDMR	
VASILE DANIEL	MIN	
SERES DEZSŐ	UDMR	
OSMA LÁLVINIA CORINA	USR	